

Vršovice 18.2.2007; 22.8.2010

Pozdrav: Sestry a bratři, shromáždili jsme se ve jménu Pána Ježíše Krista, abychom vzdávali Bohu chválu a dík, abychom mu vyznávali své viny, abychom prosili za sebe i za druhé, abychom hledali nové poznání Boží lásky a očekávali na Jeho slovo, které z milosti proměňuje lidské životy. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodine, buď mi skálou záštitnou, buď opevněným domem pro mou spásu. Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, veď mě pro své jméno a doved mě k cíli.

Píseň: 614 Vzdávám Ti, Bože, chválu svou

Modlitba: Pane, děkujeme za dnešní pozvání. Rádi přicházíme, chceme Ti odevzdat to, s čím se setkáváme, chceme Tě poprosit, abys vyslyšel naše prosby, ve kterých vyznáváme svoji neschopnost naplňovat Tvé přikázání lásky. Bolí nás to, bolí nás to u sebe, bolí nás to u druhých lidí, bolí nás, když vidíme, jak je ničen život lidským hříchem.

Pane, přicházíme, protože Tě chceme chválit. Děkovat Ti, že Tvá laskavá moc přemáhá všechno odcizení, nepochopení a zlobu. Děkovat Ti, že i nás zveš a nabízíš nám pomoc svého Ducha svatého ke zvěstování evangelia, dobré zprávy o tom, že budoucnost v tomto světě mají hodnoty Tvého království - víra, naděje a láska.

Děkujeme, že již dnes smíme zakoušet tuto jistotu u Tvého stolu, ke kterému nás zve Tvůj Syn a náš Spasitel, Ježíš Kristus. Amen.

Slovo dětem:

Píseň ze Svítá: S338 Tobě, Pane, dík

Požehnání: Ať jsou veselí a radují se z tebe všichni, kteří tě hledají; ať říkají stále: "Hospodin je velký" ti, kdo milují tvou spásu. Ž 40,17

Čtení: Gn 45,3-11.15; Lk 6,27-30

Píseň: 502 V pokoře srdce svého

Text: 1K 15,45-49

Haleluja. Já volám k Bohu, Hospodin mě spasí. Haleluja.

Josef se setkal se svými bratry. Po dvaceti letech, během kterých si byli vzájemně noční můrou. Tvrdý rozchod mezi lidmi. Vzájemné nepochopení, vzájemné odsouzení. Vyhocené tím, že v afektu jednoho konfliktu dotáhla jedna strana svoji zlobu až do konce. Do konce odmítnutí, do konce definitivního řešení.

Je to zvláštní. Jeden z důrazů tohoto příběhu je, že Pán Bůh odmítá tato lidská definitivní řešení. Setkáváme se s tím už od počátku biblického svědectví v příběhu o jiných bratrech, Kainovi a Ábelovi a pokračuje to dál a dál až k důrazům Ježíše z Nazareta. „Milujte své nepřátele. Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí.“

Fascinuje nás tento důraz. Nemůžeme se vymanit z jeho moci. Ježíš nás z něj ani nechce pustit: „Vám, kteří mě slyšíte, pravím“. Promýšlíme tedy Jeho slovo ve světle reality vztahů mezi lidmi na rovině soukromé i na té společenské. Po celou dobu, co je evangelium o Ježíši z Nazareta jako Kristu zvěstováno, jsou lidé fascinováni tímto důrazem, promýšlejí jej a hádají se s ním. A my na tom nejsme jinak. Vidíme před sebou lákavou možnost řešit tímto způsobem rozpory mezi námi a těmi druhými, vidíme, že jinou možností než vzájemným odpuštěním se nakonec nedají řešit ani mezinárodní konflikty tohoto světa - konflikty nad osobní rovinou. Má-li se zachovat život. Ale zároveň právě v té osobní rovině cítíme zlobu a trpkost a bolest, kterou nám ten druhý způsobil a nevíme, jak s touto bolestí jít dál, jak pokračovat ve vztahu. A život utíká - tak jako Josefovi a jeho bratřím.

Otáčíme se zpět před náš dnešní text a vidíme právě Josefa, jak rozehrává svou hru. Zdá se nám kruté, že se nedal poznat hned při jejich prvním setkání. Zdá se nám, že se znovu vyvyšuje, že se svými bratry jedná jako s loutkami. Zdá se nám, že by bylo hezčí, kdyby bratři přišli do Egypta, předstoupili před toho vládce, který rozděljuje potraviny, vládce by se na ně zadíval a řekl: „Já jsem Josef“ a bratři by užasli a měli by radost, řekli by „Odpustme si co jsme si“ a všechno by šlo k dobrému. Ale tady je před námi ona pověstná hra o nejmladšího bratra, hra se ztraceným pohárem, který byl vsunut do batůžku právě toho nejmladšího, Benjamina. Odehrává se před námi úzkostná scéna, kdy se bratři děsí, co se to stalo, kdy si nedovedou představit, že by měli přijít domů bez otcova nejmilovanějšího syna. Najednou tam není žárlivost, najednou všichni myslí na otce, najednou život druhého je přednější než ten můj. Juda vystupuje a nabízí sám sebe za svého bratra a vyznává, že měli ještě

jednoho, ale ten je po smrti. Najednou jde o život.

Až potom přichází vzájemné poznání. Až potom, co poznali, každý z nich, sám sebe. Až potom se nechává poznat Josef a staví ono rozloučení do úplně nového světla Boží milosti. Stojím nad tím v údivu, moc tomu nerozumím, proč tolik bolesti a smutku, aby mohlo dojít k tomuto poznání. Byl bych raději, kdyby to tak nebylo - ale i tento příběh nás ujišťuje, že to tak je. Že nám Pán Bůh i tímto příběhem říká, že vztah mezi lidmi není ten jednoduchý happy end. Že je to cesta sebepoznání a pokorného obrácení. A že to bolí. Že to není jen tak. A že to někdy může dlouho trvat. Ale také, že to stojí za to - že nepřátelství není na věky, že je cesta z nenávisti. Josef a jeho bratři k sobě cestu našli. Josefa a jeho bratry k sobě přivedl Hospodin. A to ve velice zvláštních souvislostech. Potkávají se spolu v Egyptě, uprostřed společnosti, která je v Bibli vždy označována jako společnost, která se obrací proti Hospodinu. Má tu smysl, má tu své požehnání. V ní se dějí Boží děje. Tady se setkávají Josef se svými bratry i s otcem. Zvláštní, Boží naděje v mnoha vrstvách.

Trvalo to dvacet let. A nám se zdá, že nám to někdy trvá ještě déle. Tak dlouho známe ono slovo o odpuštění. Tak dlouho víme, že Pán Bůh odmítá definitivní řešení. Mnozí se to učíme od dětství, mnozí s tím žijeme v rodinné tradici. A ono to nějak nefunguje. Zkoušíme finty. Zkoušíme rozdělit svoji životní zkušenost na dvě části. Na tu soukromou a na tu, ve které se pohybujeme ve vztazích společenských. Tak snad aspoň v té soukromé by to mohlo fungovat. Mezi těmi nejbližšími. A ono ne. I tam to bolí, i tam to chce čas a nějak to tam bolí asi ze všeho nejvíc. A na tu veřejnou, společenskou část našich životů, na tu už ani nezůstávají síly. Jak by to mohlo tam fungovat, když si s Ježíšovým příkazem lásky k druhým, dokonce až příkazem lásky k nepřátelům, neumíme poradit v soukromí.

Co s tím? Církevní výběr textů se znovu obrací k apoštolu Pavlovi, k jeho základní výpovědi. Znovu nám církev svědčí o tom, že jiná cesta, než ta přes svědectví o vzkříšení v těle, není možná. Církev spolu s apoštolem Pavlem vyznává, že jinou cestu nezná. A tak nás apoštol Pavel znovu zkouší vyvést z tohoto patového postavení do života. Nevytváří iluze, dobře ví, s čím jsme spojeni a jaké je naše trápení. Zná naši neschopnost najít k sobě cestu. Jsme spjati s Adamem, je v nás ta touha oddělení od Hospodina, jsou v nás všechny adamovské slabosti. Ale to není poslední slovo. „Jak je psáno: 'První člověk Adam se stal duší živou' - poslední

Adam je však Duchem oživujícím. A jako jsme nesli po dobu pozemského, tak poneseme i podobu nebeského.“

Ano, je to pravda, z vlastních sil nemáme šanci uskutečnit přikázání lásky, dokonce lásky k nepřátelům, jak o ní mluví Ježíš. Byli jsme a jsme stále ve velkém pokušení odmítnout tato slova jako velkou utopii. Odmítnout všechny, kteří přicházejí s podivnými důrazy nenásilí a sociálního soucitu a spravedlivé společnosti jako byli Přemysl Pitter, Gándhí, Martin Luther King a další a další méně známí lidé, kteří vstupovali do tohoto světa se zvěstí, která zněla tak, jako ono pověstné kázání Martina Luthera Kinga: „Měl jsem sen...“

A přece se s touto utopií spojil člověk Ježíš z Nazareta a byl vzkříšen. Byl vzkříšen v těle. Byl vzkříšen v jednotě se vším, co přinášel. A my poneseme jeho podobu. Tento výhled zasahuje aktivně náš život - osobní i společenský. Tato zvěst nás již dnes formuje. Díky tomuto výhledu smíme ve víře odevzdávat své vztahy, vztahy našich přátel, vztahy, které nás trápí a nejsme v nich schopni pomoci, vztahy společenské i mezinárodní. Smíme žít v důvěře v odpuštění a setkání s druhými lidmi, které se nám tak líbí v příběhu o Josefovi a jeho bratrech. Tuto svoji naději, tuto touhu nemusíme odmítat jako utopii. Smíme ji přijmout do svého života ve víře ve Vzkříšeného, jehož podobu poneseme, smíme ji odevzdat v kruhu kolem stolu, ke kterému nás zve.

A s apoštolem Pavlem smíme vyznat: „Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil, protože mne se zmocnil Kristus Ježíš.“ Amen.

Píseň: S480 Vstup (Truvérská mše)

Vyznání hříchů: V tuto chvíli předstupujeme před našeho Hospodina, Pána našich životů, a chceme mu odevzdat všechno, co nás trápí i to, čím jsme se provinili. Přicházíme všichni společně, protože si dobře uvědomujeme, že nejsme v Božích očích lepší než ten, kdo stojí vedle nás, než ten, na koho se zlobíme, se kterým máme problémy a nemůžeme k němu najít cestu. Pane, nejsme schopní z vlastních sil naplnit skutečnost Tvého království. Dělá nám problém odpustit těm, kdo s na nás provinili. Dělá nám problém poznat sami sebe a v pokoře požádat o odpuštění. Děkujeme Ti, že nás dnes zveš ke svému stolu, takové, jací jsme a nabízíš nám možnost pokání a zároveň posilu na cestu lásky a odpuštění, po které nás chceš vést.

Před Tebou tak, Pane, chceme společně vyznat svůj hřích. Vyznat, že i my neseme svůj díl na stavu vztahů mezi lidmi, na stavu tohoto světa. Myslíme na svá provinění, na své nesplněné úkoly v Tvé službě. Potvrďme, bratři a sestry, své vyznání hlasitým: Vyznáváme.

A přece před Tebe předstupujeme s nadějí na odpuštění pro milost Tvého Syna Ježíše Krista, který za nás zemřel a pro nás je živ. Věříme v moc jeho smrti a vzkříšení. Potvrďme hlasitě: Věříme.

Pamětlivi toho, že Bůh v Kristu odpustil nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. Vyznejme to hlasitě pro lásku Kristovu: Odpouštíme.

Slovo milosti: Přijměme s vděčností Boží odpověď na naše vyznání, tak jak je zapsáno v proroctví proroka Izajáše: „Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní, tvé hradby mám před sebou stále.“ Iz 49,15n

Pozdravení pokoje: V tuto chvíli, kdy se radujeme z Boží milosti odpuštění, smíme si i my sami navzájem podat ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravit jeden druhého se slovy: Pokoj tobě.

Píseň: S176 Má duše Boha velebí

Modlitba: Děkujeme ti, všemohoucí Otče,
a oslavujeme tě skrze Krista, našeho Pána.

Ty jsi Stvořitel našeho světa,
jeho bohatství a jeho krása jsou tvé dary.
Ty jsi nám zachoval věrnost,
když jsme my lidé nedbali tebe a tvých darů.

V Kristu jsi k nám přišel,
sdílel jsi s námi samotu a bolesti,
nesl jsi následky naší viny a vytrpěl jsi smrt.

Skrze svého svatého Ducha při nás působíš,
ve tvé církvi

a ve tvém světě.

Proto ti zpíváme náš chvalozpěv.

Oslavujeme tě i ve jménu těch,

kdo už tě zapomněli chválit

nebo to nikdy neuměli.

Chceme být hlasem němých pro tvou slávu.

Proto se připojujeme k chvalozpěvu tvého lidu

a voláme:

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země Tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Slova ustanovení: Poslyšme nyní slova ustanovení svaté večeře Páně: „Já zajisté přijal jsem ode Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen jest, vzal chléb a díky činiv, lámal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To čiňte na mou památku. Takž i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich je ta nová smlouva v mé krvi. To čiňte, kolikrát koli pítí budete, na mou památku. Nebo kolikrát byste koli jedli chléb tento a z kalicha toho pili, smrt Páně zvěstujete, dokud nepřijde.“ (1K 11,23-26)

Apoštolské vyznání: Připomínáme si dílo a utrpení našeho Pána Ježíše Krista, spoléháme na jeho oběť a slavíme jeho památku, jak nám přikázal. Prosíme o dar Ducha svatého, který nás proměňuje, který z nás tvoří společenství lidu Kristova, společenství, ze kterého smíme mít duchovní užitek, zdroj radosti a růstu v milosti. A ve společenství celé církve, napříč generacemi, národy a konfesemi nyní vyznáváme svoji víru slovy Apoštolského vyznání:

sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, v svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.

Píseň: Při vysluhování svaté večeře Páně Budeme společně zpívat píseň

461

Pozvání: Slavme dnes Kristův hod vesele. Zdálo se, že jsme sami, že a on že prohrál. Že všechno to, co přinesl, byla iluze a utopie. Že nakonec zůstáváme bezmocní uprostřed všeho trápení, které si navzájem způsobujeme. Ale On k nám přišel a je s námi po všechny dny a právě nás znovu zve ke svému stolu, aby nás posílil na další cestu ujištěním, že jsme jeho, že nás má rád, odpouští nám a podarovává nás mocí své milosti. A tak již usmíření s Bohem i bližními přistupujme v radosti ke stolu Páně.

Přijímání: Společenství těla Kristova.
Společenství krve Kristovy.

Propouštění:

V pravdě veliké je tajemství zbožnosti: Byl zjeven v těle, ospravedlněn Duchem, viděn od andělů, hlásán národům, došel víry ve světě, byl přijat do slávy.

Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou.

Ten, od něhož je toto svědectví, praví: „Ano, přijdu brzo.“ Amen, přijď, Pane Ježíši!

Píseň: 483 To jedno mějme stále na paměti

Přímluvná modlitba: Pane Bože, jsme naplněni vděčností z Tvých darů. Radujeme se, že i my jsme směli přijít na Tvé pozvání k Tvému stolu a znovu si uvědomit, že jsme Tvými dětmi, které k Tobě smí přicházet a Ty jim dáváš, co potřebují k životu. Děkujeme, že jsme znovu směli u Tvého stolu prožít, že to Ty vytváříš naše společenství, Ty jej upevňuješ, směruješ a dáváš mu smysl. Že to Ty nám otevíráš oči pro své království. Pane, trápí nás, kolik toho my lidé kazíme. Jak ubližujeme a bereme druhým naději, kterou Ty nabízíš.

Chceme Tě proto, uprostřed radosti tohoto shromáždění, prosit za ty,

kteří se neradují, kteří se trápí ze zhroutených vztahů, ze ztráty výhledu do budoucnosti. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Odevzdáváme Ti lidi nemocné a opuštěné. Myslíme na staré lidi, kteří nikoho nemají, za staré lidi v domovech odpočinku ve stáří. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za střední generaci, přetíženou všemi možnými povinnostmi. Generaci, která nejvíc podléhá pocitu, že to ona musí všechno zvládnout, že to ona musí vše zajistit - a ztrácí pak základní jistoty. Ztrácí důvěru v Tvoji milost a lásku bez podmínek. Za tuto generaci Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za mladé lidi. Prosíme, abys jim dal poznat smysl života. Aby vstupovali do života s vírou, že má smysl žít podle Tvého Slova. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za děti, abychom si na ně uměli udělat čas, abychom jim dokázali my předávat trpělivost a lásku a svědčit tak o Tobě. Za ně Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za tuto společnost, která už přestává věřit, že věci veřejné lze spravovat slušným způsobem. Prosíme, pomáhej nám svědčit o tom, že i tato sféra našeho života Ti patří a Ty v ní jednáš. Za to Tě, Pane, prosíme.

Prosíme za smíření v tomto světě. Prosíme, aby církve uměla sama svým životem o Tvém smíření svědčit a nedělala Ti ostudu. Za to Tě, Pane, prosíme.

V tichosti či nahlas Ti odevzdáváme vše, co máme na srdci.

Pane, prosíme, vyslyš nás, když k Tobě voláme jako Tvé děti: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Ohlášky:

Poslání: A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala a s ní i poznání a hluboká vnímavost; abyste rozpoznali, na

čem záleží, a byli ryzí a bezúhonní pro den Kristův, plní ovoce spravedlnosti, které z moci Ježíše Krista roste k slávě a chvále Boží.

Fp 1,9-11

Požehnání: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

2K 13,13

Píseň: 485 Král věčný nás požehnej